

تایستان و اولویت‌های تبلیغ

محمد حسن نبوی

درهم شکستن بت‌ها سؤال می‌کنند پاسخ را به بت بزرگ محول می‌کند و هنگامی که همه اذعان می‌کنند بت قادر به سخن گفتن نیست، اصلی‌ترین ضربه خلاص را بر بت‌های خانه کرده در اندیشه کافران وارد ساخته و همه بت‌های درونی آنان را لرزان می‌کند.

حضرت موسی علیه السلام از فرزندان محروم و تحت ستم اسرائیل لشکری رهائی بخش می‌سازد، فرماندهی آنان را به عهده می‌گیرد، از نیل عبور می‌دهد و سپس آنان را به پرستش خدای رهائی بخش می‌خواند.

در تبلیغ دین و آشنا سازی انسان‌ها با معارف اسلامی استفاده بهینه از فرصت‌ها اصلی مهم و کارساز است. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله هنگامی که براساس آیه «فَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ»^(۱) مأمور به انذار خویشان و نزدیکان می‌شود بدون مقدمه و ایجاد فضای مناسب وارد این معرکه نمی‌شود، بلکه خویشان را به میهمانی می‌خواند و پس از آن به ارشاد آن‌ها همت می‌گمارد.

ابراهیم خلیل در زمانی مناسب با حرکتی تند همه بت‌ها را در هم خورد می‌کند اما برای ایجاد فرصت، بزرگترین بت را تبر به دوش وامی‌گذارد و هنگامی که او را مورد بازجویی قرار می‌دهند و از ماجرای

﴿وَإِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يَدَّبْحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ * وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكُمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ * وَ...﴾^(۱)؛ «و [به یاد آر] هنگامی که شما را از ستم فرعونیان نجات دادیم که از آن‌ها سخت در شکنجه بودید [به حدی که] پسران شما را کشته و زنانتان را نگاه می‌داشتند و این بلا و امتحانی بزرگ بود که خدا شما را بدان می‌آزمود. و زمانی که برای شما دریا را شکافتیم و فرعونیان را غرق کردیم و شما مشاهده می‌کردید. و ...»

خداوند پس از اعطای نعمت‌های فراوان، الطاف خویش را گوشزد می‌کند تا آنان به خدای بخشنده روی آورند.

﴿وَإِذْ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ أُنثَىٰ عَشْرَةٌ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مِشْرَهُمْ كَلُومًا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾^(۲)؛ «و [به یاد آر] زمانی را که موسی برای قوم خود طلب آب نمود و ما به او دستور دادیم که عصای خود را بر سنگ زن، پس دوازده چشمه آب از

آن سنگ بیرون آمد و هر گروهی آبشخور خود را می‌شناخت و گفتیم از روزی خدا بخورید و بیاشامید و در زمین به فساد و فتنه انگیزی نپردازید.» حضرت یوسف عليه السلام پس از تعبیر خواب برای زندانیان و جذب آنان، از اعتماد زندانیان به عنوان یک فرصت استفاده کرده و تبلیغ خود را آغاز می‌نماید.

﴿يَا صَاحِبِ السِّجْنِ أَأَرَابُ مَسْفُوقُونَ خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ﴾^(۳)؛ «ای دوستان زندانی آیا خدایان متفرق بهترند یا خدای یکتای پیروز.»

نتیجه آنکه مبلغ برای موفقیت در تبلیغ باید به مسائل ذیل بپایندیشد.

۱- برای ایجاد فرصت ابتدا به خوبی فکر کند.

۲- برای فرصت یابی و فرصت‌سازی به طور جدی فعالیت کند.

۳- برای استفاده از فرصت‌ها برنامه‌ریزی کند.

۴- در فرصت‌های موجود یا فرصت‌های ایجاد شده، با جدیت برنامه‌ها را اجرا کند.

۱- بقره/ ۴۹ و ۵۰.

۲- بقره/ ۶۰.

۳- یوسف/ ۳۹.

باید مورد توجه مبلغ باشد، هدایت نوجوانان و جوانان است. از آنجاکه از سوی کشور ما جوان و پرتحرک و از دیگر سوبلعدن این جمعیت ۲۰ میلیونی در کام سوزان تهاجم فرهنگی آرزوی دیرینه دشمنان ماست تا با تبدیل کردن این فرصت به تهدید، مطامع شوم ابرجنايتکاران جهان تأمین شود، مبلغ دین باید این فرصت را غنیمت شمرده خستگی ناپذیر و استوار در راه دین خدا حرکت کند. سنین بین ۱۰ تا ۲۰ سال بسیار حساس، دارای نوسانات عجیب در زندگی بشر و شکل گیری شخصیت آدمی است. هرکس در این سرزمین بکر زودتر دانه‌ای بکار، محصول مناسب آن دانه درو خواهد کرد.

تابستان و پیوند دو فرصت

تابستان از سوی فرصت تعطیلی مدارس به مبلغ می‌دهد و از سوی دیگر فرصت نوجوانی و جوانی در اختیار قرار می‌گیرد.

مبلغ می‌تواند از این دو فرصت ارزشمند بهره برده، ضمن جذب نوجوانان و جوانان از طرق مختلف،

۵- در همه مراحل این فرایند، تنها هدف و محوری ترین نقطه تلاش هایش دعوت انسان‌ها به پرستش خداوند باشد.

امام صادق علیه السلام می‌فرماید:

«بَادِرُوا أَوْلَادَكُمْ بِالْحَدِيثِ قَبْلَ أَنْ يَنْسِقَكُمْ إِلَيْهِمُ الْمَرْجَةُ»^(۱)؛ فرزندانان را در حدیث پیشی بگیرید قبل از اینکه [فرقه ضاله] مرجئه بر شما سقت گیرند. اینجا میدان مسابقه است و برنده کسی است که زودتر اقدام کند.

ابو جعفر احوال به بصره می‌رود، پس از مدتی خدمت امام صادق علیه السلام می‌رسد، حضرت سؤال می‌کنند: «أَتَيْتَ الْبَصْرَةَ؟ آیا بصره رفتی؟» جواب داد: بله. حضرت فرمود: «كَيْفَ رَأَيْتَ مُسَارَعَةَ النَّاسِ فِي هَذَا الْأَمْرِ وَدُخُولَهُمْ فِيهِ؟ سرعت گرفتن مردم در این امر (شیعه بودن) و داخل شدنشان در آن را چگونه دیدی؟» گفت: «وَاللَّهِ إِنَّهُمْ لَقَلِيلٌ وَ...؛ به خدا سوگند آن‌ها کم بودند و ...». حضرت فرمود: «عَلَيْكَ بِالْأَخْدَاتِ فَأَتَيْتَهُمْ أَسْرَعُ إِلَى كُلِّ خَيْرٍ؛ بر تو باد به بچه‌ها که به هر خیري سریعترند.»^(۲)

نوجوان و جوان و فرصت‌ها

یکی از فرصت‌های بسیار مهمی که

۱- کافی، ج ۶، ص ۴۷.

۲- بحار الانوار، ج ۲۳، ص ۲۳۶.

بین آنان و خدا پیوندی ناگسستنی

ایجاد کرده و از همین زمان زمینه ارتباط آنان با مسجد را برای طول سال بنیانگذاری کند.

راه‌های جذب

برای جذب جوانان می‌توان از راه‌هایی بهره برد که ما ذیلاً به مواردی اشاره می‌کنیم.

۱- ایجاد فضاهای ورزشی؛

۲- ارتباط با جوانان اهل ورزش؛

۳- برقراری آموزش‌های نظامی با

همکاری بسیج؛

۴- برگزاری نشست‌های تفریحی

در محل‌های مناسب؛

۵- برگزاری اردوهای مختلف با

رعایت شرائط؛

۶- توزیع نوارهای مدّاحی شاد و

غیرزننده؛

۷- ایجاد کتابخانه با همکاری

مردم؛

۸- تشکیل هسته‌های امر به

معروف و نهی از منکر توسط جوانان شایسته و با آموزش‌های لازم؛

۹- فعال سازی هسته‌های مذکور

در جهت جذب خطا کاران؛

۱۰- توزیع فعالیت‌های مذهبی

بین جوانان؛

۱۱- ایجاد فضای مناسب برای

جوانان اهل مطالعه جهت نقل مطالبی که خوانده‌اند در جمع دیگر جوانان؛

۱۲- برقراری برنامه‌های نمایشی

جذاب با رعایت شؤن و احترام مسجد.

پس از جذب

هنگامی که افراد جذب می‌شوند،

مطالب بسیاری باید عملی شود که به رؤس آن‌ها اشاره می‌شود.

۱- تعمیق و افزایش علاقه فرد به خدا؛

۲- فعالیت جهت ایجاد ارتباط پیوسته با مسجد؛

۳- ایجاد انس با قرآن؛

۴- فعال سازی افراد در جهت جذب دیگران به مسجد؛

۵- برنامه ریزی برای جذب خطا کاران توسط جوانان؛

۶- برگزاری جلسات خاص برای افراد فعال.

بدیهی است در تمام این مراحل، استمداد از خداوند متعال از کلیدی‌ترین

رموز موفقیت فرد می‌باشد، زیرا ما وسیله هدایت هستیم و هادی حقیقی

کسی جز خداوند نیست.